

บทที่ 5

พระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

จุดประสงค์ เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหาจนจบบทนี้ แล้วจะสามารถ

1. ระบุโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของสภาครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ถูกต้อง
2. มีความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการครูสภา คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ชัดเจน แยกแยะข้อแตกต่างได้
3. อธิบายถึงมาตรฐานการปฏิบัติตนตามระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพได้ถูกต้อง

ความนำ

พระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2546 เป็นปีที่ 58 ในรัชกาลปัจจุบัน เหตุผลที่ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ เพื่อต้องการให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของชาติ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างสูง ในการประกอบวิชาชีพ มีคุณภาพจริยธรรม และประพฤติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งมีคุณภาพ และมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายเพื่อ

1. พัฒนาวิชาชีพครู ตามมาตร 81 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามมาตร 9 (4) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

2. เพื่อปรับสภาพในกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช 2488 เป็นองค์กรวิชาชีพครูตามมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้เป็นไปตามมาตรา 73 โดยกำหนดให้มี

- 2.1 สภาครู และบุคลากรทางการศึกษา เรียกชื่อว่า “ครูสภา” มีอำนาจหน้าที่ กำหนดมาตรฐานวิชาชีพออกและเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพ และการพัฒนาวิชาชีพ

2.2 สำนักงานส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ และครอบครัวมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพ และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ

3. เพื่อสืบทอดประวัติศาสตร์ และเจตนารมณ์ของการจัดตั้งคุรุสภา ให้เป็นสภาวิชาชีพครู ต่อไป

5.1 ความหมาย

“ วิชาชีพ ” หมายความว่า วิชาชีพทางการศึกษาที่ทำหน้าที่หลักการด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมทั้งการรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน และการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนการสนับสนุนการศึกษา ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และการบริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่าง ๆ

“ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ” หมายความว่าครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้

“ ครู ” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา ปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งของรัฐและเอกชน

“ ผู้บริหารสถานศึกษา ” หมายความว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานที่ศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

“ ผู้บริหารการศึกษา ” หมายความว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารนอกสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

“ บุคลากรทางการศึกษา ” หมายความว่า บุคคลซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ และ

การบริการการศึกษา ในหน่วยงานการศึกษาด่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานการศึกษากำหนดตำแหน่งให้
ต้องมีคุณวุฒิทางการศึกษา

“ หน่วยงานการศึกษา ” หมายความว่า สถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่
กำกับดูแล สนับสนุนส่งเสริมให้บริการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่
คำปริญญ่าทั้งของรัฐและเอกชน

“ สถานศึกษา ” หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน วิทยาลัย
สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือของเอกชนที่มี
อำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

“ ใบอนุญาต ” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพซึ่งออกให้ผู้ปฏิบัติงาน
ในตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามพระ
ราชบัญญัตินี้ (มาตรา 4)

5.2 สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้มีสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกว่า “ กุรุสภา ” มีวัตถุประสงค์และ
อำนาจหน้าที่ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกำกับของกระทรวง
ศึกษาธิการ (มาตรา 7)

กุรุสภา มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตกำกับดูแลการ
ปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพพร้อมทั้งพัฒนาวิชาชีพ

(2) กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาวิชาชีพ

(3) ประสาน ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ

(มาตรา 8)

5.3 กุรุสภา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(2) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

(3) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพ

- (4) พักการใช้ใบอนุญาตหรือเพิก ถอนใบอนุญาต
- (5) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- (6) ส่งเสริม สนับสนุน ขกย่อง และผดุงเกียรติ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- (7) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร และวุฒิปัตรของสถาบันต่าง ๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ
- (8) รับรองความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาชีพ รวมทั้งความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
- (9) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ
- (10) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย
- (11) ออกข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วย
  - (ก) การกำหนดลักษณะต้องห้าม ตามมาตร 13
  - (ข) การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการรับรองความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพ ความชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพ
  - (ค) หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบอนุญาต
  - (ง) คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต
  - (จ) จรรยาบรรณของวิชาชีพ และการประพฤติดิจจรยาบรรณ อันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
  - (ฉ) มาตรฐานวิชาชีพ
  - (ช) วิธีการสรรหา การเลือกและการแต่งตั้ง คณะกรรมการคุรุสภา และคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ
  - (ซ) องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการสรรหา
  - (ฌ) หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา เลขธิการคุรุสภา
  - (ฎ) การใด ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้
- (12) ให้คำปรึกษา หรือเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายหรือปัญหาการพัฒนาวิชาชีพ
- (13) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็น ต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ หรือการออกกฎกระทรวง ระเบียบและประกาศต่าง ๆ

(14) กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
คุรุสภา

(15) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของคุรุสภา

ข้อบังคับของคุรุสภา ตาม (11) นั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และ
เมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้

5.4 คณะกรรมการคุรุสภา ประกอบด้วย

(1) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูง ด้านการศึกษามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือกฎหมาย

(2) คณะกรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย

- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- เลขาธิการสภาการศึกษา
- เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- หัวหน้าสำนักงาน คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วน

ท้องถิ่น

(4) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน เจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้ง
จากผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา การอาชีวศึกษา
การศึกษาพิเศษ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และกฎหมาย ด้านละ
หนึ่งคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้บริหารการศึกษา
ไม่น้อยกว่าสามคน

(5) คณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี คณะครูศาสตร์
หรือศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษา ซึ่งเลือกกันเองจากสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐจำนวนสามคน
และจากสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวนหนึ่งคน

(6) กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเลือกตั้งมาจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจำนวนเก้าสิบคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น และมาจากสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามสัดส่วนจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เลขานุการคณบดีเป็นเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณบดี (มาตรา 12)

คุณสมบัติทั่วไป และลักษณะต้องห้ามของประธานกรรมการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ก. คุณสมบัติทั่วไป

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (3) มีความซื่อสัตย์ และยุติธรรมเป็นที่ประจักษ์

ข. ลักษณะต้องห้าม

(1) เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี

(2) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(3) เคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และการประกอบวิชาชีพ

(4) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือดำรงตำแหน่ง ซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(5) เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสำนักงานเลขาธิการคณบดี หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

(6) เคยต้องโทษ จำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกวันแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(7) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับกิจการของคณบดี หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

(8) มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่กำหนด ในข้อบังคับของคุรุสภา

(มาตรา 13)

คณะกรรมการคุรุสภา ให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ ในกรณีที่กรรมการ พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่ง เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะมีการแต่งตั้งแทนหรือไม่ก็ได้

(มาตรา 16)

นอกจากกรรมการคุรุสภาจะพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งยกเว้นกรรมการโดยตำแหน่ง พ้นวาระตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

หน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภา มีดังต่อไปนี้

(1) บริหารและดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

(2) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

(3) พิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

ตามมาตรา 54

(4) เร่งรัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ หรือคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่กฎหมายกำหนด

(5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภา

(6) ควบคุมและดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไปตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนด เกี่ยวกับสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา ในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. การแบ่งส่วนงานของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

ข. การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะ อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอื่น ๆ ของพนักงานเจ้าหน้าที่คุรุสภา

ค. การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอนวินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่งการร้องทุกข์และการอุทธรณ์ การลงโทษของเจ้าหน้าที่ของคุรุสภา

ง. การบริหารและการจัดการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของคุรุสภา

จ. กำหนดอำนาจหน้าที่ และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(7) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

(8) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้ไว้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภา

(9) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(มาตรา 20)

5.5 คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย

(1) ประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุรุสภา

(2) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะกรรมการคุรุสภา สรรหา จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการศึกษา การบริหาร และกฎหมาย

(4) กรรมการจากคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ หรือการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนที่มีการสอนระดับปริญญาโทในสาขาวิชาครุศาสตร์หรือการศึกษาซึ่งเลือกกันเอกจำนวนสองคน

(5) กรรมการจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวนหกคน ซึ่งเลือกตั้งมาจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ที่ดำรงตำแหน่งครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่าสิบปี หรือดำรงตำแหน่งอาจารย์ 3 หรือมีวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการขึ้นไป ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่าสิบปี และบุคลากรทางการศึกษาอื่นที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่าสิบปี

ให้เลขาธิการคุรุสภา เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา 21)

คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ยกเว้นกรรมการโดยตำแหน่งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกแต่ละจะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกันไม่ได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการมาตรฐานวิชาชีพ ยกเว้นกรรมการโดยตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(5) คณะกรรมการคุรุสภามีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ (มาตรา 24)

5.6 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ มีดังต่อไปนี้

(1) พิจารณาการออกใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและการหักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

(2) กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

(3) ส่งเสริม พัฒนาและเสนอแนะคณะกรรมการคุรุสภา กำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณ ในการประกอบวิชาชีพ

(4) ส่งเสริมยกย่องและพัฒนา วิชาชีพไปสู่ความเป็นเลิศในสาขาต่าง ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา

(5) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือมอบหมายกรรมการมาตรฐานวิชาชีพเพื่อกระทำการใด ๆ อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

(6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ

(7) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการคุรุสภามอบหมาย

ให้คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ เสนอรายงานการดำเนินการประจำปีต่อคณะกรรมการคุรุสภา ตามระเบียบที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

5.7 การดำเนินงานของคุรุสภา

คณะกรรมการคุรุสภาประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา 26) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการคุรุสภา กรรมการมาตรฐานวิชาชีพ อนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการควบคุมการประกอบวิชาชีพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 30)

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคุรุสภา

(2) ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอื่นที่คุรุสภามอบหมาย

(3) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานเสนอต่อคุรุสภา (มาตรา 34)

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา มีเลขาธิการคุรุสภาคนหนึ่งบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา รวมทั้งดำเนินการตามที่ประธานกรรมการคุรุสภา คณะกรรมการคุรุสภา ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ หรือคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมอบหมาย

คณะกรรมการคุรุสภา เป็นผู้มีอำนาจสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนคุรุสภาและเกณฑ์และวิธีการสรรหา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา

5.8 คุณสมบัติของเลขาธิการคุรุสภา (มาตรา 36)

เลขาธิการคุรุสภา ต้องเป็นสามารถทำงานให้แก่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้เต็มเวลา มีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติทั่วไป

(1) มีสัญชาติไทย

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบห้าปี

(3) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับกิจการของคุรุสภา ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(1) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 13 กล่าวคือ เป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดีเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ และเคยมีประวัติเสื่อมเสียทางจริยธรรม จรรยาบรรณ การประกอบวิชาชีพ รวมทั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือดำรงตำแหน่งอื่น ซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษา หรือที่ปรึกษาพรรคการเมือง

(2) เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(3) เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการที่กระทำกับคุรุสภา

เลขาธิการคุรุสภามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระต้องต่อกันไม่ได้ (มาตรา 37)

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วเลขาธิการคุรุสภายังพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ดาย

(2) ลาออก

(3) คณะกรรมการคุรุสภาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(4) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการคุรุสภา กับเลขาธิการคุรุสภา

(5) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 36

มติของคณะกรรมการคุรุสภาให้เลขาธิการคุรุสภาออกจากตำแหน่งตาม (3) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่ เลขาธิการคุรุสภามีหน้าที่บริการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาให้เป็นไปตาม

กฎหมาย วัตถุประสงค์ของคุรุสภา ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติและประกาศของ คณะกรรมการคุรุสภา และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้ตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการคุรุสภา ตามระเบียบที่คณะกรรมการคุรุสภา กำหนด รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ดูแลรักษาทะเบียนผู้ได้รับใบอนุญาต
(2) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของคุรุสภา
(3) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา รวมทั้งรายงานการเงินและบัญชี ตลอดจนเสนอแผนดำเนินงาน แผนการเงิน และงบประมาณของปีต่อไปต่อคณะกรรมการคุรุสภาเพื่อพิจารณา

(4) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการ และการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคุรุสภาต่อคณะกรรมการคุรุสภา เลขาธิการคุรุสภา ต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการคุรุสภาในการบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคุรุสภา มีอำนาจดังนี้

(1) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย พนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่ คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

(2) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาโดย ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

5.9 การประกอบวิชาชีพควบคุม

ให้วิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุม ตามพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดวิชาชีพควบคุมอื่นให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพควบคุม โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ที่เข้ามาให้ความรู้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นครั้งคราวในฐานะวิทยากร พิเศษทางการศึกษา

(2) ผู้ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทางด้าน การเรียนการสอนแต่ในบางครั้ง ต้องทำหน้าที่สอนด้วย

(3) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมหรือผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติการสอน ซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมในความควบคุม ของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งเป็น ผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภา กำหนด

(4) ผู้ที่จัดการศึกษาตามอัธยาศัย

(5) ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในศูนย์การเรียนตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือสถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

(6) คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ระดับปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน

(7) ผู้บริหารการศึกษาระดับเหนือเขตพื้นที่การศึกษา

(8) บุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด (มาตรา 43)

5.9.1 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพควบคุม ต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(2) มีวุฒิปริญญาทางการศึกษา หรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่

คุรุสภารับรอง

(3) ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(1) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(2) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(3) เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่คุรุสภาเห็นว่า อาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ (มาตรา 44)

5.9.2 การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต กำหนดอายุใบอนุญาต การ
ต่ออายุใบอนุญาต การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา

ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ขอต่อใบอนุญาตหรือผู้ขอรับใบแทนใบอนุญาต
ซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพพิจารณาวินิจฉัยไม่ออกใบอนุญาต ไม่ต่ออายุใบอนุญาต หรือ
ไม่ออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง อาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการคุรุสภาภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่ต่อใบอนุญาต หรือการไม่ออกใบแทนใบอนุญาตไม่ตัด
สิทธิผู้ขอที่จะประกอบวิชาชีพที่ได้รับอนุญาตต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าคณะกรรมการคุรุสภาจะได้มีคำ
วินิจฉัยถึงที่สุด (มาตรา 45)

ห้ามมิให้ผู้ใดแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบ
วิชาชีพโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากคุรุสภา และห้ามมิให้สถานศึกษารับผู้ไม่ได้รับใบอนุญาตเข้า
ประกอบวิชาชีพควบคุมในสถานศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคุรุสภา (มาตรา 46)

ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข
ตามข้อบังคับของคุรุสภา (มาตรา 47)

ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
ตามที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา (มาตรา 48)

5.9.3 ข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย

- (1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ
- (2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (3) มาตรฐานการปฏิบัติตน

การกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง
ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประเมินระดับคุณภาพของผู้รับใบ
อนุญาตอย่างต่อเนื่องเพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความซื่อสัตย์สุจริต ตามระดับ
คุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด
(มาตรา 49)

มาตรฐานการปฏิบัติตน ให้กำหนดเป็นข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ
ประกอบด้วย

- (1) จรรยาบรรณต่อตนเอง

- (2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- (3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- (4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- (5) จรรยาบรรณต่อสังคม

การกำหนดแบบพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการประพฤติดิจรรยาบรรณของวิชาชีพ ของผู้ได้รับใบอนุญาตมีสิทธิกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตนั้น โดยทำเรื่องยื่นต่อคุรุสภา

กรรมการคุรุสภา กรรมการมาตรฐานวิชาชีพ หรือบุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพว่าผิดจรรยาบรรณของวิชาชีพ โดยแจ้งเรื่องต่อคุรุสภา

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง หรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติดิจรรยาบรรณของวิชาชีพ ดังกล่าวและรู้ตัวผู้ประพฤติด

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 51)

เมื่อคุรุสภาได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือกล่าวโทษตาม มาตรา 51 ให้เลขาธิการคุรุสภาเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพโดยไม่ชักช้า (มาตรา 52)

ให้ประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหา หรือขัตกกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องดังกล่าว หรือกล่าวโทษให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกกล่าวหาหรือกล่าวโทษล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มพิจารณา

ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ ส่งให้คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ หรืออนุกรรมการ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ หรือภายในเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพกำหนด (มาตรา 53)

5.10 คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ยกข้อกล่าวหา
- (2) ตักเตือน

(3) ภาคทัณฑ์

(4) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปี

(5) เพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 54)

ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพวินิจฉัยชี้ขาดตาม มาตรา 54 (2) (3) (4) หรือ (5) อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อคณะกรรมการคุรุสภาภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในข้อบังคับของคุรุสภา คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการคุรุสภาให้ทำเป็นคำสั่งคุรุสภา พร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ใด ประกอบวิชาชีพควบคุมหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบวิชาชีพควบคุม นับแต่วันที่ทราบคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตเท่านั้นผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนจะยื่นขออีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอน (มาตรา 56)

5.11 สมาชิกคุรุสภา

สมาชิกของคุรุสภามีสองประเภท ดังนี้

(1) สมาชิกสามัญ

(2) สมาชิกกิตติมศักดิ์

การจดทะเบียนเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามที่คุรุสภากำหนด (มาตรา 58)

สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 13 (ข) (1) (2) และ (3) และเป็นผู้มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกกิตติมศักดิ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง คณะกรรมการคุรุสภาแต่งตั้งโดยมติเป็นเอกฉันท์ (มาตรา 59)

5.11.1 สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญ มีดังต่อไปนี้

(1) แสดงความเห็นและซักถามเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของคุรุสภาต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(2) เลือกรับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการตาม มาตรา 12 หรือ มาตรา 21

(3) ชำระค่าธรรมเนียม ตามประกาศของคุรุสภา

(4) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ และปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับสมาชิกสามัญ เว้นแต่สิทธิและหน้าที่ตาม (2) และ (3) (มาตรา 60)

สมาชิกภาพของสมาชิกย่อมสิ้นสุดเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะกรรมการคຸຣຸສາມິມຕີให้พ้นจากสมาชิกภาพเพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา 59 สำหรับกรณีสมาชิกสามัญ

(4) คณะกรรมการคຸຣຸສາມິມຕີถอดถอนการเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

(5) ถูกเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา 61)

5.12 คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่บริหารงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

(2) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ของกระทรวงในเรื่องสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์การศึกษาและเรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การดำเนินงานด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ และผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

5.12.1 คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่น และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

(2) ส่งเสริม สนับสนุน ขกย่อง และผดุงเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาและผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา

(3) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษา ได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสมควร

(4) ให้ความเห็น คำปรึกษา และคำแนะนำในเรื่องการส่งเสริมสวัสดิการ สวัสดิภาพ สิทธิประโยชน์และความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และผู้ปฏิบัติงาน ด้านการศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(5) ดำเนินงานและบริหารจัดการองค์การจัดหาผลประโยชน์ ของสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(6) ออกข้อบังคับและหลักเกณฑ์ในการดำเนินกิจการ ตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

(7) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายให้กรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อกระทำการใด ๆ แทน

(8) สรรหาและแต่งตั้งเลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(9) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

5.12.2 ให้คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทาง การศึกษาประกอบด้วย

(1) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน

(2) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา เลขาธิการคุรุสภา และเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทาง การศึกษา

(3) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ที่มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงในด้านสวัสดิการสังคม บริหารธุรกิจ และกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน

(4) กรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา จำนวน สิบสองคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาที่มาจากสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา สถานศึกษาเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งผู้แทนผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 64)

5.12.3 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพและบุคลากรทางการศึกษา มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(2) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการอื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(3) จัดทำรายงานการประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานเสนอ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอำนาจกระทำกิจกรรมต่าง ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ รวมทั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ถูกรรณสิทธิ หรือมีสิทธิครอบครองในทรัพย์สินหรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(2) ทำนิติกรรมสัญญาหรือข้อตกลงใด ๆ

(3) เข้าร่วมลงทุนกับนิติบุคคลอื่น ในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(4) กู้ยืมเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ในการบริหารงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(5) สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 67)

5.12.3 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (1) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน
  - (2) เงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
  - (3) เงินผลประโยชน์ต่าง ๆ จากการลงทุนและการจัดหาผลประโยชน์
  - (4) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชน หรือองค์กรอื่นรวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลเกล้าให้
  - (5) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สิน และการดำเนินกิจการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
  - (6) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (2) (3) (4) และ (5)
- รายได้ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (มาตรา 68)

5.12.4 ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาคนหนึ่งบริหารกิจการของสำนักงาน รวมทั้งดำเนินการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามอบหมาย

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีอำนาจสรรหา แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 69)

5.12.5 คุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เต็มเวลา และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 36

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิการภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(1) ดाय

(2) ลาออก

(3) คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(4) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษากับเลขานุการ คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(5) มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใด มาตรา 36

มติของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกจากตำแหน่งตาม (3) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวน กรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ (มาตรา 70)

5.12.6 หน้าที่ของเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษามีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติและประกาศของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษากำหนด รวมทั้งให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(2) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งรายงานการเงินและบัญชี ตลอดจนเสนอแผนดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณของปีต่อไปต่อ คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพิจารณา

(3) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการ และการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทาง การศึกษา ต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทาง การศึกษา ในการบริหารกิจการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 71)

5.12.7 เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากร ทางการศึกษา มีอำนาจดังนี้

(1) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด คัดเงินเดือน หรือจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด

(2) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการ ของคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย มติ หรือประกาศที่คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด (มาตรา 72)

5.13 การกำกับดูแล

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำกับดูแลการดำเนินงานของคุรุสภา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม สวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งจัดสรรงบประมาณของรัฐให้คุรุสภา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(2) ส่งเป็นหนังสือให้กรรมการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของคุรุสภา และ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และจะ ให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการคุรุสภา และ คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาก็ได้

(3) สั่งเป็นหนังสือให้คุรุสภา และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาระงับหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ปรากฏว่าขัดต่อวัตถุประสงค์

ประสงค์ของครูสภา และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมาย หรือข้อบังคับครูสภา และคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 75)

ให้ครูสภาเสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของครูสภา รวมทั้งรายงานการเงินและบัญชี ตลอดจนเสนอแผนดำเนินงาน แผนการเงิน และงบประมาณของปีต่อไปต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา 76)

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของครูสภาเป็นประจำทุกปี แล้วรายงานให้รัฐสภาทราบ

5.14 บทกำหนดโทษ

ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 43 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 78)

ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 46 หรือ มาตรา 56 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 79)

5.15 อัตราค่าธรรมเนียม

- (1) ค่าขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ฉบับละ 600 บาท
- (2) ค่าต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ครั้งละ 200 บาท
- (3) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ฉบับละ 300 บาท
- (4) ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญ ในการประกอบวิชาชีพ ฉบับละ 400 บาท
- (5) ค่าใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ 200 บาท

กิจกรรมท้ายบท

1. ให้นักศึกษาระบุโครงสร้างของคुरुสภาพร้อมกล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของคुरुสภา มาพอเข้าใจ
2. คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพมีบทบาทหน้าที่อย่างไร จงระบุเป็นข้อ ๆ
3. คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษามีบทบาทหน้าที่แตกต่างจากคुरुสภาอย่างไร แยกแยะมาเป็นข้อ ๆ